

Londra, 21 (A.A.) — İngiltere'deki Amerikan hava kuvvetlerinin yüksek rütbeli bir subayı, Almanyaya ve Alman işgali altındaki topraklara uçaklarla çok büyük saldırılar yapılacağını söylemiştir. Bu subaya göre yüzden fazla uçakla ve pek yakında saldırılar yapılması mühterem bulunmaktadır.

Başvekil Hava Kurumu tesislerini tetkik etti Şükrü Saraçoğlu diyor ki:

Havacılık ihtiyaçlarımızın tamamen karşılanabilmesi için milletimizin gösterdiği alâkanın daha çok kuvvetlenmesine ihtiyaç vardır

Yıpratma Harbi..

**Alman - Rus
mücadelesi
bu hâle mi
girdi?**

Stalingrad ev ev, sokak sokak kanlı boğuşmalara sahne olurken Alman ileri hedefini Hazer ve Karadeniz kıyılarından aşağı inmek teşkil ettiği gözden kaçmıyor.

Yazan: ŞÜKRÜ AHMED

Stalingrad harbine filen bitmiş denemiyor. Fakat, bu mücadelenin Alman ordusunun muvaffakiyeti ile sona ereceğinden, hattâ bilkuvve, ermiş bulundundan artık şüphe edilemez. Nihayet, ev ev, sokak sokak şehrin kenar ve iç mahallelerinde cereyan eden boğazlaşma buradaki Sovyet birliklerinin ve halkın teker teker ölüm kararı vermiş olmalarından başka birşey değildir. Fakat, asıl mücadele bizce günlerdenberi Stalingrad tasfiyesi dışında Kafkasyada ilerlemeye, şimal ve merkez bölgelerinde Rus kuvvetlerine karşı koymaya intikal etmiştir. Artık harp bütün vasıfları ile yıpratma, uzun mukavemet ve emniyetle ilerleme savaşı manzaralarına sahiptir.

Ladoga gölünün cenubundan Voronej kesimine kadar yıpratma harbi halinde, Stalingradta mukavemet örneği şeklinde ve Kafkaslarda Almanlar lehine emniyetle ilerleme safhasında bulunan harbin tezahürlerine bakılır ve bunlar bir neticeye bağlanmak istenirse şu hükümlere varmak kabilirdi:

A — Almanlar her kesimde ağır Rus taarruzlarına karşı koymakta ve yer yer karşı taarruzlarla da kendi lehlerine sevküleceği tadil ve ıslahlar yapmak arzusunadadırlar. Ne Ruslar taarruzları ile umdukları neticeye varabiliyorlar, ne Almanlar Rus baskısından kurtulup büyük ölçüde imha hareketine girişebiliyorlar.

B — Stalingrad kangreni ile Ruslar vakit kazanıyor, Almanlar bu kangreni kesip tasfiye edemedi yeni büyük teşebbüslere girişiyorlar.

C — Alman ileri hedefinin ve yaz taarruzunun neticesinin Kafkasların tamamına sahip olmak arzusunı güttüğü sarahatle anlaşıyor. Çünkü, Alman ileri hareket hamlesi adım adım yalnız Novorossik batısında, Mozdok kesiminde ve Hazer kıyısında kendisini gösteriyor.

O halde, bu umumî müşahadeye nazaran Almanların bu sonbahar ve kış Kafkasyada faal, diğer bölgelerde müdafada kalmak suretiyle geçirmek istediklerine hükmetmek gerekiyor. Rus şimal ve merkez ordularının (Devamı 3 üncü sahifede)

Ankara 21 (A.A.) — Başvekil Şükrü Saraçoğlu bugün saat 10 da Türk Hava Kurumunu ziyaret ederek tesisleri ve Etimesut tayyare fabrikasındaki çalışmalarını tetkik etmişlerdir.

Başvekil Saraçoğlu bu tetkikleri sonunda Anadolu ajansı muharririne şu beyanatta bulunmuşlardır:

— Türk Hava Kurumunun tesislerini gezdim. Memleket havacılığının gelişmesi bakımından çok isabetli geniş bir plan üzerinde çalışıldığını gördüm. Bu planın gerçekleştirilmesi ve havacılık ihtiyaçlarımızın tamamiye karşılanabilmesi için milletimizin gösterdiği alâkanın daha çok kuvvetlenmesine ihtiyaç vardır. Hâdiseleri çok iyi kavrayan halkımızın bağrında büyüttüğü bir eser olan Hava Kurumunu gayelerine daha çabuk ulaştıracağına eminim.

Sayın Başvekilimiz
Şükrü Saraçoğlu

İlkokul öğretmenlerine ev tedariki

20 sene içinde on dört bin öğretmen ev sahibi olacak

Fransada aksülâmel

**İş mecburiyeti
Fransız ruhu-
nun uyanma-
sına yaradı**

Fransız Cumhuriyetinin yıl dönümü

Vişi, 21 (A.A.) — Gelecek on beşgün içinde muntazam bir işleri olmayan bütün Fransızlar evli olmayan 21 den 35 yaşına kadar bütün kadınların bulun dukları mahallelerin belediyelelerine müracaatla kayıt muamelelerini yapacaklar ve niçin bir işleri olmadıkları sarahatle bildireceklerdir. Yalnız 300 olanlarla talebeler bundan istisna edilmiştir. Bu, yeni mecburi iş kanununun tabiki yolunda Lavalin aldığı ilk tedbirdir.

Fransa'da jaksı tesir uyandırdı.

Londra, 21 (A.A.) — Daily Telegraph yazıyor:

Lavalin, Fransız işçilerini Almanya'ya zorla göndermek hususundaki tedbirleri kendisinin ve Almanların beklemediği bir tesir hasil etti. Fransız ruhunun dirilmesi, sefları, nazi tahakkümüne karşı sıklıkla çıkmıştır. Fransız ruhu Alman esaretine tahammül etmeyecektir ve zamanın geçmesini tekrar dirilteceğine güveni olarak sarılsız bir şekilde mukavemet etmekte bulunmaktadır.

Birinci Fransız Cumhuriyetinin yıldönümü

Londra, 21 (A.A.) — Times gazetesi birinci Fransız Cumhuriyeti'nin (Devamı 3 üncü sahifede)

Stalingradta tank muharebelerini gösteren resim

ALMANLARA GÖRE

Vlâdmirovski şehri ile Terek zaptedildi

Stalingradın sokaklarında inatla yapılan muharebeler hâlâ bitmedi

Birçok Sovyet hücumları püskürtüldü

Berlin, 21 (A.A.) — Alman orduları umumî karargâhının tebliği:

Terek nehri kıyısında mühim Terek ve Wladimirovski şehirleri, düşmanın müdafaa hatları güç ve mayın dökülmüş çarşı üzerinde yarıldıktan sonra hücumla alınmıştır.

Stalingradın bazı mahallerinde henüz son derece inatla yapılan sokak muharebeleri devam etmekte ve düşman taze kuvvetler getirmek suretile şehri muhafaza için ümitsizce uğraşmaktadır. Şehrin genelinde ki ana mevzi karşı yapılan yeni ihraç hücumları düşmana kayıplar verdirilmek suretile aklım bırakılmamıştır.

Saratof yakınında Alman tay

**Darısı bizimki-
lerin başına...**

Karaborsaya yardımın sonu

**Direğe bağlanan bir
işse müdürünün y-
zine binlerce kadın
tükürüp geçti**

Londra, 21 (A.A.) — Resmi Alman ajansının bugün bildirdiğine göre, Kösenoe işse müdürüne bürçüsu direktörü, kara bonanın kontroluna ait kamurlara aykırı hareketinden dolayı teşhir direğine bağlanmıştır. Elleri ve ayakları bağlı olarak umumî meydanında altı gün teşhir edilen direktörün önünden, büyük kum kadın olmak üzere binlerce halk geçmiş ve saçları ile aly ederek yüzüne tükürmüşlerdir.

Hindistanda müdafaa tedbirleri alınıyor

**Endüstri tesislerinin korunması
için hazırlıklar yapılıyor**

Madras eyaletinde karışıklıklar çıktı

Yeni Delhi, 21 (A.A.) — Muson rüzgârları mevsiminin sona ermesiyle Hindistanın şark bölgesinde hava faaliyetleri artmıştır. Japonlar burada buhud boyuncu hava kuvvetlerini artırmaktadırlar. Daha şimdiden Bengale ve Biha üzerinde geçen hadta keşif tayyareleri görüneğe başlamıştır. Bu eyaletlerde toplu bir halde bulunan ve Hindistan endüstrisinin üçte ikisini teşkil eden mühim endüstri tesislerinin muhafazası için süratle müdafaa hazırlıkları yapılmaktadır. Kalkü-

yareleri Volganın kıyısındaki petrol sarnıçlarında yangınlar çıkarmışlardır.

Voronejin batı gimalinde düşmanın yatış müteaddit hücumları, bir kere daha akim kalmıştır.

(Devamı Üçüncü sahifede)

SOVYETLERE GÖRE

Stalingradta birçok sokaklar geri alındı

Bütün hücumlar durduruldu, Voronejde 10 bin Alman öldürüldü

Yangın alevinde süngü harbi oluyor

Moskova, 21 (A.A.) — Ögle üzeri negredilen Sovyet tebliği: 20 Eylül gecesi kıtalarımız Stalingrad ve Mozdok bölgelerinde düşmanla çarpışmışlardır.

Diğer cephelerde kayda değer bir şey yoktur.

Sovyet tebliğine yapılan ek Moskova, 21 (A.A.) — Sovyet tebliği ekinde deniliyor ki: Stalingrad bölgesinde şiddetli savaşlar devam etmektedir.

İki Alman piyade alayı, yok edilmiş, 11 hücum arabası tahrip edilmiş, 2 sahra topu bataryası ve 8 siper havan topu bataryası susturulmuştur.

Mozdok bölgesinde bir Sov-

İkinci cephe etrafında Almanlar Belçikada tedbirler alıyorlar

Dört buçuk milyon Amerikalı silâh altında - Zaferi kazanmak için Amerikalılar Almanlarla çarpışacak - Yeni tip bir uçak yapıldı

Berne, 21 (A.A.) — Almanlar Dieppe'de olduğu gibi başka yerlere de her hangi bir müteaddit hücum yapılmamış çekinerek Oslund halıkna kondilerine bir kaç saat evvel verilecek haber üzerine derhal gehindep uzlaşmak için hazır bulunmaları emrini vermişlerdir.

15 AY SONRA AMERİKÂN
ORDUSU 10 MİLYON

Vashington, 21 (A.A.) — Birleşik Amerika ordusunun asker seçme servisi direktörü general Hensley en geç 1943 senesi nihayetinde on milyon Amerikalının silâh altına alınması olacağını söylemiş ve demiştir ki:

Aile geçindirenler de dahil olmak üzere bütün bekârlar bu son baharda askere çağırılacaklardır. İlk ve son kânum aylarında ise çocukları olmayan evliler davet edileceklerdir. Bu senenin sonunda ordu mevcudu dört buçuk milyonu bulacaktır.

«ZAFER AMERİKÂN ASKERLERİNİN MUHAREBE MEYDANLARINA ATILMASI İLE ELDE EDİLECEK

Kansas Sity, 21 (A.A.) — Amerikan lejyonunun millî birliğinde söz söyleyen general Beulear, zaferin kazanılacağı fakat yalnız bomba tayyarelerinin kullanılmasıyla bu hedefe varılamayacağını söy-

Jemistir. General demiştir ki:

Almanlarla Japonlar Amerikan süngüleriyle karşılaşacaklarını iyice bilmektedirler. Sözlerinin aksini isbat için negredilecek olan kitabaların sayısını ne kadar çok olursa olsun müteadditleri bu harbi zaferle neticelendireceklerini aklın söyleyorum. Zafer ancak Amerikan askerlerinin kara muharebe meydanlarında düşmanın üstüne atılacakları zaman elde edilecektir.

YENİ BİR TİP UÇAK

Londra, 21 (A.A.) — Eski model den farqli olarak kanadalarında iki miñ fazla top taşıyan yeni tip bir Spitfire uçağı, hizmete konulmuştur. Bu uçagın top kuvveti ve gemiği Focke - Vult 190 Alman uçağının çok üstündedir.

Vilkinin Beyanatı

Ruzveltin mümessili
Sovyet milletinin
mücadele azmine
hayran oldu

Moskova 21 (A.A.) — M. Vilgi, M. Ruzveltten M. Staline bir mesaj getirmektir. M. Vilgi şu demeci yapmıştır:

Şimdiye kadar ben de en büyük intibah yapan şey Rus milletin en küçük bir alçalma dahil göstermeyen maneviyatı, zafer kadar mücadele azmi ve askeri gerçekleri görmesidir. Ruslar Nazi ordusunu, kusreti halkın-

Ruzveltin mümessili
Vandel Vilki

AKINTIYA KÜREK Yedinci maddenin "c,, fıkrası

Biliyorum: Bugünkü mevzuat, yazacaklarımla doğrudan doğruya alakalı olmayanlara, kılçıklı gelecek kadar giriftedir. Fakat, bu derdin değişmesini gözleyenlerin çokluğunu düşünmek, o vatanşarlara, mahkeme kararı gibi ağıdali bir fıkrâ ukutnamı affettirir sanırım.

Vakıa, kanunlarımız, her vatanşar her kanunu bilmekle mükellef tutar. Fakat, imza yerine parmak basan vatanşarlarda dahil olmak üzere, hepimiz den baroda müseccel bir çok avukatların bile sahip bulunmadıkları genislikte hukuki kültür isteyen bu kanun maddesi ne rağmen, içimizde meselâ «kanunu medeni» yi, meselâ «Türk ceza kanunu» nu, veya meselâ «askeri ceza kanunu» nu baştan aşağı, ve su gibi ezber bilmeyenler çok değildir.

Hattâ - ne yalan söyleyeyim, meselâ kendim, askeri ceza ka-

Yazan:
Naci Sadullah

nununun yedinci maddesinin «C» fıkrasını, henüz öğrenim. Fırsattan istifade, siz de aklı nıza yerleştiriniz ki, bu fıkranın eski şekline göre, «memleketin idareci örfiyenin plan olunması harp hali başlamış sayılır. «Harp hali» başlamış sayılınca, «harp hükümleri» tatbik olunur. «Harp hükümleri» tatbik olununca, «askeri mahkemeler» kurulur. Ve «askeri mahkemeler» mmtakası dahilinde suç işleyenlere, - kanun normal zamanlarda takdir ettiği cezanın - iki misli verilir.

Nitekim, bizde de, memleketin muayyen bir kısmında «idareci örfiye», lân olundu. «Harp hali» başlamış sayıldı. Yedinci maddenin «C» fıkrası mucibince «harp hükümleri» tatbikat sa-

(Devamı 3 üncü sahifede)

SULTAN REŞAT VE İTTİHATÇILAR

Yazan: ZİYA ŞAKİR. No 7

O günden itibaren, Söğütü müneccimbâşının kehaneti zühur etmeye başladı... Sultan Hamit devrinde -ancak iki defa dan azla- idam manzarası görmemiş olan İstanbul meydan dâvâsı, darağaçlarla donandı. Yüzlerce adam asıldı. Meş'um hadiseler, birbirinin arkasına sıralandı. Trabıusgarp ve Balıkan harpleri, milletin kabine undınaz yaralar açtı. Birinci ci-ban haibi ise, o yaraların üzeri-ne avuç avuç ateşler sağdı.

Eğer -Söğütü müneccimbâşın dediği gibi- bu meş'um hü-lûmdar on sene zarfında topar-lanıp gitseydi, belki de hâ-disât dünyayı yakıp kavuracak, küllerini de havaya savuracaktı.

Sultan Reşatın geometri ev-veke bildiren, meğerse yalnız Söğütü müneccimbâşi de-ğil-miş... Bir Yahudi falcı da, vak-tile onun yüzüne bakarak de-ha mühim bazı şeyler söylemiş. (Sümer sineması) nın şip-herlerinden merhum (Rauf bey), en sevdiğim bir dost idi. Vakıt vakit birleştiklerimiz zaman, bu kıymetli zat eski devirlere ait bir çok şeylerden bahsedirdi. Bir gün de bana şunları naklet-ti:

Vaktile «Çorapçı hanı» nda (Bohoracı) isminde bir haham vardı. Bu adam, işinin haricinde, fakihlik yaparmış.

Bu ihtiyar haham, alelade bir falcı değilmiş. Kendi devrinin en yüksek bir (Zâyece) mütehas sısı imiş... Sultan Reşat henüz veliâht iken bir gün onun zây-i-geşni tetkik etmiş. O tarihte kendisi ile çok iyi görüşen Rauf beye, bu tetkikin neticesini, şöyle bildirmiş:

— Ben, bu kadar uğursuz bir adam gövmedim... Çok yazık ki bu adam, padişah olacak. On se-neden birza kısa zaman, salta-nat makamında kalacak... İk-ba yıldız, kanlı bir zamanda parlayacak. Fakat daha kanlı bir zamanda da sö-nüp gidecek. Fakat bu müddet esnasında, mil let ve memleket çok sıkıntı çe-kecek. Hadsiz hesapsız adam ö-lecek. Birbirini müteakip kanlı harpler zühur edecek... Bu padi-şah her nereye ayak basarsa o-rası, muhakkak düşman eline geçecek...

Tanıyanlaoca malûmdur ki, (Rauf bey), son derecede doğru ve dü-nüst bir şahsiyetti. Falcı Bohoracının hesabına yala nşöy-lyecek bir zat değildi... Şu hal-de, Söğütü müneccimbâşının söyledikleri nasıl doğru çıkıy-sa falcı haham Bohoracının keha-neti de, yüce tahakkuk etmiş-ti.

Yani... Dolmabahçe sarayının kasveleri bir köşesinde, seneler-ce ve senelerce büyük biraderi

nin vefatını veyahut saltanat-ın iskatini bekleyen (Veliâht Reşat efendi), nihayet (Padişah) olabilmisti. (9 sene -2 ay- 6 gün devam eden saltanat müddeti zarfında da, (Milleti Osmaniye), bir gün bile rahat ve huzur yü-zü görmemişti. Çünkü birbirini müteakip, şu mühim hadiseler zühur etmişti:

Havran - Gerek - Arnavutluk ihtilalleri;

İstanbul'da başlayan, bütün memleketi nifak ve tefrika ateşleriyle kışkıkavuran ve ni-hayet bir çok felâketlere sebep olan (fırka mücadeleleri).

327 seansinde başlayan ve Af-rika kıtasındaki Türk toprakla-rının elden gitmesiyle nihayet-bulan (Trabıusgarp muharebe-si).

328 senesinde zühur eden ve Avrupa kıtasındaki Türk toprak-larının düşmanlar tarafından taksimi ile enticelenen (Bal-kan harbi).

Nihayet... (1330) senesinde i-çine girdiğimiz ve, (Yemen - Hicaz - Filistin - Suriye - Bağ-dat - Musul) gibi her biri başı başına birer emsalsiz hazine teş-kil eden Asya kıtasındaki top-raklarımızı kayıbtığımız (Ci-ban harbi).

Bu ihtilallerde... Bu fırka mü-cadelelerinin neticelerinde, ve nihayet bu üç harpte kaybettigimiz canların adedi, «Haham Bohoracı efendinin dediği gibi-hakikaten hadsiz ve hesapsız bir derecedir.

Bupadişah, her nereye ayak basarsa orasının muhakkak düşman eline geçeceği mesele-sine gelince... Sultan Reşat:

325 senesi Haziran ayının 2 inci günü (Herke) ye,

Ayni senenin 19 uncu günü (Bursa) ya,

326 senesi Haziran ayının 13 üncü günü (Edirne) ye,

327 senesi Mayıs ayının 24 üncü günü (Rumeli) ye seyyha-te çıkmış... Çanakkale, Selânik, Üsküp, Piristine ve Manastıra, uğramış... Kosva sahasında, (Cemaati kübrâ) ile Cuma na-mazı kılınmıştır.

Tesadüfün garabet ve fecaa-tine bakınız ki, bütün bu say-dığımız yerler, düşman ayakla-rile gıgınenmiştir. Ve bunlardan bazıları istidat edilmiş ise de, ekserisi ebediyen düşmanların ellerine geçmiştir.

Gerek Söğütü müneccimbâşi ve gerek Haham falcı, yarım a-sır evvel bu fânî cihandan gö-çüp gittikleri için, bu yazıları-mın onlara hiç bir rekâbât ma-hiyetinde telâkîki edilmeyeceği-ne eminim. Ayni zamanda: (Kul-lü müneccimül kezzâb -yani- büt-ün müneccimler, yalancılardır.) (Daha var)

Üsküdar cinayeti

Kahveci Kemali ö-düren Abdullahın duruşmasına başlandı

İki ay evvel, Üsküdar'da kahveci Kemal Akgünü öl-dürmekten suçlu sanılan Ab-dullah Yılmazın muhakeme-sine dün ikinci ağır ceza mah-kemesinde başlanmıştır.

Okunan zabıtlar, ve maktul Kemalin karısı Zehranın ifa-desine göre vak'a şöyle ol-muştur:

Üsküdar'da, Sultan mahal-lesinde oturan ve Üsküdar'da bir kahvehanesi olan Kemal Akgünü bir gece fazla sarhoş olarak, saat 24,30 raddelerinde, Hüsnüpaşa sokagında yol haline gelmiş bir arsaadan ge-çerken kafasına sert bir cisim-le vurulmuş, başının üç ye-rinden yaralanarak öldüröl-müştür.

Hadise gecesi, katilin kim olduğu anlaşılmamıştır. Bilâ-hare, Kemalin evile kapı karşı komşu olan İffet isiminde bir kadının evine gidip gelen be-yaz elbiseli genç bir adam bu cinayeti işlemekle maznun o-larak yakalanmıştır.

İddiaya göre maznun Ab-dullah, bir kadınla metres o-lmaktadır. İffet Abdulla-hın metresi akrabadır. Abdul-lah, eroin ve esrar müptelâ-sıdır ve birkaç sabıkası vardır. Kahveci Kemali tanınmakta-dır. Hadise gecesi, kahvesin-den evine dönen Kemalin ce-binde birkaç yüz lira parası olduğunu bildiğinden yolunu beklemiş, kafasına birkaç dar-be indirerek yere sermiş ve içinde yüz elik iki yüz lira ka-dar para bulunan cüzdanile ufak para çantasını alarak kaç-mıştır. Kahveci Kemal sarhoş ve ağır surette yaralı olarak kaldırıldığı Nümune hastane-sinde gece saat üç raddele-rinde ölmüştür. İffetin ifade-sinde Kemali Abdullahın öl-dürmüş olacağı beyan edil-mektedir, fakat vak'ayı gören kimse bulunmamaktadır. Ab-dullah suçlu inkâr ve aleyhin-deki şahitlerin yalan söyledik-lerini iddia etmektedir.

Tahkikat, Abdullahın suçlu olduğunu göstermekte ol-duğundan teziyesi istenmekte-dir. Maktulün karısı Zehra ise üç çocuğundan babasını kal-dığını ileri sürerek ayrıca taz-minat talebinde de bulunmak-tadır.

Duruşma, şahit celbi için başka güne bırakılmıştır.

Kalp sektesinden öldü

Haliç vapurule Kasımpaşa-ya gitmekte olan Anastasyadis isminde biri evvelki gün kalb sektesinden ansızın düşüp öl-müştür.

ADLIYE KORİDORLARINDA Deli Dolunun şu başına gelenlere bakın hele...

Avukat "Allahaismarladık," diyenleri kollarından tutup mahkemeye verecek

«Deli - Dolun» davasının duruşma-sı gidişde enteresan bir sahneye gi-riyor.

Geçen celsede suçlu Sirket avu-katı Ali Haydarı haklı telif dava-edən Dikrem Reşid, Cemal Reşid kardeşlerin avukatı Esad Mahmud Karakurd, davanın Melek Sineması mütecciri aleyhinde mi, yoksa bir gahsiyetli mas'ûfiye olan «Sinemacılık işleri Türk Amortün Sirketi» aleyhi-ne mi açılması lâzım geleceği hak-kındaki «noktaî nazarlarını müdafaa etmişlerdi. Her iki şekilde de İpekçi Kardeşlerin suçlu mevkinde tutu-lacağı için, mehkeme, muhakemenin devamında karar vermiş, duruşma, davacılar avukatı Esad Mahmud Karakurdun iddiasını okuması için bırakılmıştı.

Bu duruşmada davacılar avu-katı, yine bematut yürekli, bir ses-le ve kelimelere basa basa konuştu. Esad Mahmudun sözlerini şu su-retle hulasalandırabiliriz:

«Hakkı telif kanununa göre iki türlü ihtimal vardır: İsim ihtimali, mevzu ihtimali. Şehir Tiyatrosunda yüz küsur defa temsil edilmiş olan müvekkillerimin «Deli - Dolun» ope-retinin ismi, kâsen, bilinerek ve sırf para kazanmak gayesiyle dublaj edilmiş bir Amerika filmine mal edilmiş ve halka gösterilmiştir. Fil-min mevzu başkadır, diyorlar. Bu, mazeret değil ölmek; çünkü hak te-lif kanununun 30 uncu maddesinin ibrici fıkrası ismi, ikinci fıkrası mevzu ihtimaline aittir.

İşte bir misal: «Allahaismarladık» herfesiñ söz aurasında söylenilece-ği bir kelîmedir. Fakat, bu bir ro-mansa ismi olarak konulduğu zaman bunu yapan ben kolumdan tutar fu-zurunuza getirebilirim. Zira, «Allahaismarladık» benim kaleminden çıkan telif bir romandır; bu ismi başka kimse kullanamaz! «Çalı Ku-şu» malûm olduğu gibi çallılar içi-lerinde daldan dala sırayan ufak bir kustu. Herkes çalı kuşu ismini ser-bebet serbest söyleyebilir. Fakat, «Çalı Kuşu» bir kitaba, yahut bir filme isim olarak kullanıldığı za-man Reşad Nuri bu işi yaparın tutup huzurunuza getirebiliriz Beyoğlunda gösterilen film Dusi adında bir A-merikan filmidir; bu isim bir ka-dın ismidir. «Deli Dolun» ile hiç bir maraî muamelelele yoktur. «Deli Do-lun» ismiñi filme koyanlar, müteccil-lerin, bu isminde Şehir Tiyatrosun-da uzun müddet oynamış bir ope-reti olduğunu kendileri de iftîra et-mişlerdir! Binaenaleyh, suç bile-bile, sırf ismin pöhretinden istifade etmek; para kazanmak gayesiyle iş-lemişler. Bu itibarla, suçluların te-ziyelerini ve hakları edilecek avukat-ı ücretlerini kendilerinden tahsilini isterim.»

Mahkeme, bunun üzerine icabını düşündü: Esrin basılmış başka nüshası o-lup olmadığının tetkiki için Şehir Tiyatrosundan - işde edilmek üzere-alınması, Deli Dolun filmiñin nerede çevrildiği, hangi tarhiye isimler ta-rafından getirildiği, hangi tarhiye, hangi tarhiye kadar gösterilmiş ol-du-ğu, yabancısı bir dile yazılmış ve gösterilmiş ise Dusi isminin «Deli Dolun» telakfili edip etmedığının ve usuldeki türkçe manasının neden ifaret bulundugunun İstanbul Em-niyet müdürlüğü tarafından tetkik

edilmek üzere iddia makamına tez-kere yazılmasına ve duruşmanın başka bir güne bırakılmasına ka-rar verildi.

Her iki taraf avukatların mah-kemenin koridorı çıktığı zaman, merdivenlerden teğşiş teğşiş kom-pozitör Cemal Reşidin çıktığı gö-rüldü. Esad Mahmudun elini sıkı-rak:

— Bördünz mi? dedi.

— Bvett...

Elerni göğüs üzerinde doluştura-rak:

— Eyvah... Yazık... Vapur beni geçirtirdi. Yetemedim... Bu benim için büyük bir üzüntü oldu.

— Ne ise, geleceğ duruşmada ge-lirsiniz...

— Vah... vah...

Birkaç söz daha konuşuldu. Kom-pozitör tekrar avukatın elini sıkı.

— Abıyento...

Diyecek merdivenleri süratle in-di.

Ne yalan söyleyin, Üstadın da, frenk coğen «Allahaismarladık» yerine kullandığı bu kelime ile bir in-tihal yapıp yapmadığı beni düşün-dürdü.

İkdam muhabiri

Benzin tahdidati

Vilâyetten tebliğ edilmiştir:

12/8/42 tarihinde görülen lü-zum üzerine günlük benzin istihkakları tahdide tâbi tutulan taksi ve hususî otomobillerde kamyon ve kamyonetlere 22/9/42 tarihinden itibaren ilk tah-dit kararnamesindeki miktara göre benzin verileceği tebliğ o-lunur.

Haftada bir gün ye-ne un verilecek

Evvelce ekmek karneier mu-kabilinde her Pazartesi günü halka un verildi. Sonra bu u-mre, fırıncıların lâkaydisi yüzün-den unutulmuşken belediye ik-tisat müdürlüğü yeniden halk-a un tevziatı için teşebbüsle-ne geçmiştir. Yalnız bu sefer, hal-ka un bütün firmalarda değil, her nahiyenin muayen firmaları-na verilecektir. İstihkak miktarı değiştirilmemiştir.

KUÇUK HABERLER

★ Belediye Reis muavini Lüt-fi Aksoy dün Beyoğlu ve Nisan taşu bölgelerinde dükkanları tet-fiş etmiş, belediye zabıtası teti-matnamesine aykırı hareket ed-tikleri görülen 48 bakkala yıl-dırım cezası vermiştir.

★ Örozdibak mağazası fazla fiatla çanta sattığı için mîlli koruma mahkemesinde 5 lira para cezasına mahkûm edilmiş-tir.

değildi. İhtiyar teyzesi, onu elinde büyütülmüştü. Köşebaşında onu bekliyordu; beraber eve döne-ceklerdi. Fakat, dönmeyen evvel de, Foley teyzesini sinemaya götürmek niyetindeydi.

Kadıncağz, her halde, nere-deyse gelecekti. Fakat, o gel-me-den evvel başkası geldi. Zaten demindenberi Foley bir adamın kendisini gözlettiğine dikkat etmişti. Bu adam yanına yakla-şınca, birdenbire Foley'i bileğin-den yakaladı:

— Vay, Keçi! Sen yine köşe-başlarını kollamağa başlamış-sın!

Bu gelen adam, iriyarı, Çin -Cinâti şehri emniyet direktörlü-günün memurlarından biri ve en gözdesidir.

Foley, ortada işlenmiş yeni hiçbir suç olmadığı için, hattâ bileğinin sımsıkı tutulmuş ol-masına rağmen, korku geçirme-di:

— Vay, azizim Çarşıl. Sen misin? Eh... Biz cezamızı bitir-dik. Geçen hafta kodesten çık-tık.

Çarşıl, Keginin bileklerini da-ha şiddetle sıkı:

— Bu bir haftadır nasıl oldu-da karakol se... yüzünü görme-di?

(Daha var)

Boğulma vak'aları

Bir dışının karnı patladı, bir amele cesedi bulundu

Bir kadında uyur-ken denize düştü

Beyoğlunda Misk sokagında evi ve muayenehanesi bulunan dış doktoru Afeksandr evvelki gün Tarabyada denize girmiş ve bu esnada yüksek bir kaya-dan denize atlamak istemiştir. Atlama esnasında karnı su taz-yikile pathyan doktor (Aleks-andr derhal ölmüştür.

Kaza etrafında tahkikat ya-pılmaktadır.

Erzincanlı bir amele denizde boğuldu

Evvelki gün geç vakit Sütlü-cede Şark deri fabrikası işkeleni önünde bir ceset görülerek po-lise haber verilmiştir.

Yapılan tahkikat sonunda bo-ğularak öldüğü anlaşılan bu ce-sedin Sütlücede amelelik yapan 25 yaşlarında Erzincanlı Ali is-minde biri olduğu anlaşılmış mu-ayene edilerek definine ruhsat verilmiştir.

Diğer taraftan, Bomonti fab-rikasının yanındaki sebze bahçe-sindeki su havuzunun içinde de bir ceset bulunmuş ve cesed-i, bahçede bahçevanlık yapan İbrahim oğlu, 35 yaşlarında Meh-met Şevki olduğu tesbit edil-miştir. Ötüm sebebi hakkında müddeiummîk tahkikata de-vam etmektedir.

Bir kadın uyurken denize düşüp öldü

Evvelki gün, ihtiyar bir kadın Haydarpaşada denize düşerek boğulmuştur. Vak'a şöyle olmuş-tur.

Esokışeşire gitmek üzere Hay-darpaşaya gidem 57 yaşında ve Romanya muhacirlerinden Emi-ne isminde bir kadın tren be-kerlenken uykusu gelmiş ve deniz kenarında bir yere uzanmıştır. Burada uyuya katan Emine uy-ku hâlide denize yuvarlanmış-tır. Emine boğulmuş ve bilâhare cesedi çıkarılmıştır.

Adliye doktoru cesedi mu-ayene ederek definine ruhsat ver-miştir.

İlk okullarda ve akaliyet mektep-lerinde derslere başlandı

Dün sabah bütün ilk okullar ile yabancı ve azlık okulları 942 - 43 yılı öğretimine başla-mışlardır. Derslere istiklâl mar-şı ile başlanmış ve öğretmenler talebeye sulh içinde iyi ders yıl-ler temennisinde bulunmuşlar-dır.

Pansiyonlu ilk okullara gir-mek için müracaat eden beş yüz talebenin dilekçeleri bu bir haf-ta içinde, Valinin Riyasetinde toplanacak bir heyet tarafından incelenecek ve alınacak talebe ilân edilecektir.

SÖZ GELİŞİ

Kadın hırsız

Kadıköyündeki kadın hırsız okudunuz mu:

Bu bayan hırsız evvelki gün tutmuş tutmuş da bir polislin evini soymaya karar vermiş! İğeriye girmiş, bir kısım eşyayı bohça yapmış, fakat tam zama-nında ev sahibi polis tarafından en-lenmiştir!

Su kadın aklına bakmış: Sen git de polis evi soymaya kalkış! Hani, pardon anna, kadınlar için saç uzun aklı kısa derler a, galiba yalnız s...t uzunumun de-ğil, eli uzununun da aklı kısa!..

KAÇA YEMEK!

Zeytinyağı fiatı 150! (İkdam) diyor ki:

— Fakat tesbit edilen bu fiat toptan satışlar içindir. Buna navlun, nakliye, perakendeci ka-rı katılınca bugünkü zeytin -yağını kaçta yiyeceğimizez mey-dana çıkar!

(Kaça yemek), ne güzel tabir,

DIŞ POLITİKA

Avrupayı İnadirmek..

Yazan: Ali Kemal SUNMAN

İngilterenin şimdiki Madrit elçisi Sir Samuel Hoar'ın ge-çen harptenberi meşhur olan diplomatların birincilerinden or-duğu malûmdur. Geçen harpte Çarlık Rusyasında bulunmuştu. Sonraları gene siyasi sahada mühim faaliyetleri görülmüş, yedi sene evvel de gene hatırlar dadı ki İtalya - Habeşistan ih-tilafı salarında Baldwin kabi-nesinde Hariciye Nazırı olmuş-tu. Vişi Fransasından bahsedil-ken her vakit ismi geçen M. La-val de o zaman Fransanın Ha-riciye Nazırı bulunuyordu.

Laval - Hoar anlaşması diye bir harita çizilmiş. Habeşistan-dan nerelerinin İtalyaya veril-mesi «caiz» olacağı kararlaştır-ılmıştı. Gerçi Habeşistan şun kabul etmedi, Sir Samuel Hoar da çok geçmeden Hariciye Na-zırılığından ayrıldı, fakat bes-belli olan cihet M. Laval'ın İtal-yayı memnun etmediği Fransanın hesabına daha uygun görmesi olmuştur. O vakit Fransa ile İngiltere arsında bir soğukluk da görülmüştü. Fakat bahis ye-di sene evvelki Habeş meselesi değildir. Şimdi Madrit elçisi o-lan Sir Samuel'in geçen gün Loz-drada söylediği nutuk her hal-de etrfinda akisler uyandı-rma-dan geçmemiştir. Onun için bu-nun üzerinde biraz durulduğu görülmüştür. O nutukta iki nokta-nın üzerinde ısrar edildiği fark olmaktadır: 1 — Avrupa kı-ta-sı biran evvel müttetiklerin bir iş yapmalarını beklemektedir.

2 — Müttetikler bu harbi kaza-dıktan sonra Avrupada her mem-leketin kendi idare şeklini ta-yin hususunda serbest olması e-sasını hiç bozmıyacaklar.

Sir Samuel'in sözlerinden an-lanıyor ki müttetikler bu her iki noktada da Avrupayı tama-mile inandırmış olmalıdır. On-dan sonra harp yolumda daha ileriye doğru adımlar atılması o-lacaktır. Bu harpte şimdiye ka-dar bitaraf kalmış olan İspanya hükümetinin nezdinde İngilte-reyi temsil eden bir diplomatın o sözleri rastgele bir vesile ile söylemişse hiç benzemiyor. Her memleketin bu harpten sonra kendi beğendiği idare şeklini ka-bul etmekle veya devam ettir-mekte serbest olacağı hatırlar -dadır ki daha evvel de İngilfo-renin salâhiyetler devlet adamları tarafından tekrar edilmiştir. Şimdi Sir Samuel gene o bahse temas etmek istemiş olabilir.

Müttetiklerin çabuk hareket etmeleri ıktza ettiginden. Av-rupanın bunda belkediği nokta-sına gelince; Sir Samuel'in bu husustaki beyanatı Anglo-Sak-son âlemindeki bir kısım nesri-yat ile de beraberlik gösteriyor. Ancak çabuk hareket etmenin manası hangi zaviyeden bakı-lırsa ona göre değişmektedir. «Çabuk hareket etmek» Avrupa kıtasına asker çıkarmak mı, yok-sa hatıra gelen daha kinbilir sayı-sı malûm olmayan cerelelere müracaat etmek midir? Her hal-de Anglo-Sakson âleminde de duyulmakta olan lüzum kat'i ve müessir olabilecek hareketlere biran evvel geçmektir. Fakat iyice hazırlanmadan bu yolda atılacak her adım müttetikler için pek acı olmak ihtimalleri ise erbabını düşündürmektedir. Bu takdirde Avrupa kıtasında çabuk hareket etmek için daha vakit var. Söz gene Sir Samuel Hoarın işaret ettiği noktaya ge-liyor: Avrupayı inandırmak lâ-zım.

Pirinç 235 kuruş

İstanbul Ticaret ve Sanayi O-casına, geçen Cumartesi gün-ü şehrimizde el altından 235 kuruşa Viyolında cinsi pirinç satıldığı yolunda ifbar vakı ol-muştur. Yeni bir vak'a zühurunda da cümünümehut yapmak üzere teribat alınmıştır. Bilindiği gi-bi bu cins pirinç, lüks pirinçtir.

hani (yiyedirmek) tabiri var y'i bu galiba onun aks: Kaça ye-mek! Yani yemeden kaçmak gi-bilerden!

Doğru, muhterem İkdam, bu masraflar da ilâve olunursa ze'rtinyasını da yalnız kaçta yiye-ceğiz!..

CIMBİZ

YAŞANMIŞ MÜTHİŞ MACERALAR

ALLAHIN BELÂSİ

Yazan: AL JENİNGS

Tefrika No. 39

Türkçesi: MUAMMER ALATUR

Sordum: — Kimdir bu adam? — Kim olacak? Bu da bir Allahın belâsı... Keçi Foley denilen yankesicinin birisi idi. Mahir parmağı ile vatandaşların ceplerinden topladıkları mu-azzam bir servet yığılmış. Fakat nihayet, yankesicilik çıpa-yet gibi büyük bir suç olmadığı-na göre, mahkeme kendisini «ki seneye mahkûm etmiştir. Üç ay sonra da bu müddeti doldura-caktı.

Foley, o kadar kötü huylu bir adama benzemiyordu amma, dik kafalı olduğu, hiç kimseye boynun eğmek istemediği muhak-kaktı. Habuki, gardiyanların bütün mahkûmlardan istediği tam bir itaatlen ibaretti. Böyle olunca da, hepsi, Foley'e düşman kesilmişlerdi.

Dediğimiz gibi nihayet onu da işte aykırı çekik dairesine götü-rüyordular. Götdürdüler... Foley dışlerini

sıkarak, fakat hiç mağırmaya-rak, yalnız, zalimlerine sert sert bakarak ryalı geçik dairesinde iki ayı geçirdi. Yani, tahliyesi zamanı gelmişti. Fakat bu iki y içinde de, Foley, tanınmıya-cak bir hale girmişti.

Tahliye tezkeresini almak ve defteri inzalamak için hapisha-ne direktörünün odasına girdiği zaman, oraya sanki bir hayalet gelmiş zannettim.

Foley, hapishaneyi girenken yüz kilo vardı. Çıkarken eli beş kilo ya var, ya yoktu.

Direktöre dedi ki:

— Nihayet bu oyun da bitti. bakalım, bahıtmıza yeni neler çıkar.

Konuşması, konuşmak de-ğil de, âdetâ nefes almak gibi bir şeydi. Eleri bir deri, bir kemik. Aysakta zor duruyordu. Fakat vahşi göderinde hatâ dik kafa-

hığın akisleri parlıyordu.

Devam etti:

— Şimdi, doğduğum tepede-ki eve dönüyorum. Bütün ar-zum, orda rahatça ölebilmektir. Bir kenara saklanmış dört beş bin dolar param var. Onu da cenaze masrafları olarak saklıyo-rum. Şu yeryüzüne geldim gele-li yirmi sekiz bahar gördüm. O kadari da bana yetişir. Şimdi memnunum; çünkü, hür ve ser-best bir adam olarak son nefesi-mi vereceğim.

KURTULUŞ YOK!

Foley, kendi kendine, mes'ut bir hayat plânları, hazırlamış-tı. Fakat, bu plânları hazırlarken polisi hiç hesaba katmamıştı. Tahliye edilir edilmez, yine pe-shinin birakılmayacağı, hiç akl-na getirmemişti. Zannediyordu ki, bütün mazisile artık alakası kesilmiştir. Öyle zannediyordu;

SON HABERLER

Nafia Vekili Erzincanda tetkikler yaptı

Vekil, yapılmış ve yapılmakta olan bütün inşaatı gezdi, zararlı dereceleri tetkik etti

Erzincan 21 (A.A.) — 18/9/1942 cuma günü trenle şehrimize gelen Nafia Vekili'nin General Ali Fuat Cebesoy gazihane ve asri mezarlıkta Yedigöller yapılmış ve yapılmakta olan bütün inşaatı Vaski'den derisinin islahı işleri kuruluşa kanalları ve araziye zarar veren diğer dereceleri geçerek tetkiklerde bulunmuş ve seferden önemli dereceler vermiştir. Şereflerine belvede tarafından Halkevinde verilen ziyafetlerde vali ve vilayetin içinde bulunan mob'uslarımız, ziyafet-

te hazır bulundular. Erzincanlılar ve diğer misafirlerle hasbülhalde bulunan Vekilimiz, Erzincanda gördüğü samimiyet ve güzel ka-bulden, hükümet ile halk arasında da gördüğü birliktelik ve bir elle çalışmakta olduğunu tesbitten duyduğu memnuniyetle belirtmiş ve müstefik mesainin kıymetli verilerinin örnek olmağa de-ğerli bulunduğunu söylemiştir.

Vekil, 20/9/1942 sabahı trenle şehrimizden ayrılmıştır.

Sovyetlere Göre

(Baş tarafı birinci sayfada)

çirme için bazı karşı hücumlara geçmiştir. Bu hücumların hepsi püskürtülmüş ve düşman ağır kayıplara uğramıştır.

Üç günde on bin Alman öldürüldü

Moskova, 21 (A.A.) — Sovyet kitaları Stalingrad'da bir kaç sokağı geri almışlar ve Almanları bazı kesimlerden çıkarmışlardır. İlk defa olarak hava kayıpları ne Almanlarınki ne de Sovyetlerinki, zikredilmemiştir. 12 saat evvel negredilen resmî tebliğde şimali garbi varoşlarında bir kaç sokağın geri alındığı kaydedilmektedir. Anlaşıldığına göre Sovyetler burada bir çok zırhlı ve piyade alayları tahsis etmiş bulunmakta idiler. Bundan evvel cepheden alınan teğrallarda da tank taburlarile zabıt namzedi taburlarının Stalingrad cənubunda Sovyet hestlarına girmeye muvaffak olan mühim Alman zırhlı kollarını geri püskürttükleri bildirilmektedir.

Mozdok bölgesinde Sovyet süvarileri Almanların bir zırhlı piyade bölüğü ile 12 tankını yok etmişlerdir. Bu bölgede muharebe büyük bir şiddetle devam etmektedir.

Voronej bölgesinde pek büyük bir şiddetle üç gün devam eden bir muharebe neticesinde Kızıl ordu 10 bin Alman öldürmüş ve düşmanın şiddetli mukabil taarruzlarını geri püskürtmüştür.

33 Sovyet erine nışan verildi

Moskova, 21 (A.A.) — Stalingrad muharebesinin ilk günlerinde 70 Alman tankını durdurmağa muvaffak olan 33 Sovyet erine muharebe bütün şiddetle hüküm sürerken merasim ile nışan verilmektedir. Bunlar 27 tankı ele geçirmiş, 150 Almanı öldürmüşlerdir. Bu küçük grup tarafından gösterilen kahramanlık Rusyanın her tarafında alkışlanmaktadır.

Stalingrad harbi

Moskova 21 (A.A.) — Reuters bir muhabiri yazıyor:

Ruslar Stalingrad'da yalnız Almanların hücumlarını durdurmakla kalmıyorlar. Ruslar son 24 saat içinde arka arkaya müteaddit sokağı Almanlardan temizlemişlerdir. Stalingrad, orada doğuşun için bir cehennem haline almıştır. Tarihîte görülmemiş şiddetle şok savaşlarının gece gündüz devam etmektedir. Gündüz piyade yükü kamyonların takip ettiği Alman tankları barikatlara çarpıyor gece kızıl duman altında ve yengin alevle riler birkerce aydınlatıcı fışığın ışığı içinde süngü savaşları yapıyor. Bu görünüşünde kayıplar çok ağırdır. «Sokok savaşları cereyan ediyor» cümlesi bu faciyanın tasvire kâfi değildir. Şimal batı mahallelerinden birinin bir sokağında savaş iki gün iki gece durmadan devam etmiş bir ya savştan sonra bütün sokak tekrar Rusların eline geçmiştir. Verilen kayıplar hakkında bir fikir edinmek için sunu söyleyelim ki, Almanlardan temelen bir sokakta Ruslar ya ya kâkırımı üzerinde, bahçelerde ve evlerde 400 den fazla Alman cesedi sayılmışlardır. Hattâ sonunda Almanlar kazandıkları den fazla haybetmiş bulunuyorlardı.

Lord Halifaks mühim bir nutuk söyledi

“Herkes düşmanla döğüşmek için sa bir sızlanıyor!”

İngiliz büyük elçisi zaferin darbe in irmekle kazanılacağını bildirdi

Vaşington 21 (A.A.) — Büyük Britanya büyük elçisi Lord Halifaks, Londra bombardımanının ikinci yıldönümünü münasebetle Cumartesi akşamı radyoda söylediği bir nutukta, İngiliz milletinin hattı hareketinde Londra'daki son ikametini esnasında gördüğü değişikliği kaydetmiş, şöyle demiştir:

Hissiyatımız şudur ki, Hitler bize yeniden hücum ettiği takdirde gece avcılarımız ve karşı koyma bataryalarımız düşmana çok ağır kayıplar verdirecektir. İngiliz milleti şu ciheti bilmektedir: Desabeler tahammül mağlûbiyetten kurtarıp, zaferi götüren tek yol ise darbe indirmektir. İngiliz milleti ilk taarruz darbelerinin Japonlara indirdiği ni ve Sovyet ordusunun düşmana her karşı topağı müthiş bir surette pahalı ödendiğini görmekte tatmin edilmektedir. Herkes düşmanla döğüşmek için sabırsızlanıyor. Dieppe'e yapılan büyük akın ve Almanya'ya yapılan hava hücumları gibi haberler herkece cesaret vermekte, Manş da ve Akdenizdeki cür'etli harekât haberleri gevkle öğrenilmektedir.

Madagaskar Valisi kaçtı

İngilizler Adanın merkezi olan Tananarivaya yaklaştı

Port - Louis, 21 (A.A.) — «Moris adası» İngilizler Tananarivanın çok yakınına kadar gelmişlerdir. Umumi vali M. Annette kaçmıştır. Tamatave'de ıssal eden İngilizler buranın cənubunda bulunan Brickville'de zaptetmişlerdir.

Amanların düz araziden tank ve piyade ile Volgaya varmak teşebbüsleri akim kalmıştır. Stalingrad mut...besi bitmek şöyle dursun ancak başlamış bulunuyor.

VORONEJE BİR KÖY ALINDI

Londra, 21 (Radyo) — Voronej şimalinde bir karşı Sovyetler tarafından zaptedilmiştir. Burada 1300 Alman öldürülmüştür. Cənupdan hareket eden bir kol da bir korulukta 1000, bir köye giren Sovyet neferleri de 500 Almanı daha öldürmüşlerdir.

Almanlara Göre

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

İlmen gölünün doğu cənubunda ve Ladoga gölünün cənubunda Sovyetlerin arka arkaya yaptıkları taarruzları bütün silâhların müşterek ateşile yok edilmiştir. Düşman ciddi kayıplara uğramıştır. Ladoga gölünde uçaklar bir yük gemisi batırılmış, başka bir gemiyi hasara uğratmışlar ve bir hızla botta yangın çıkmışlardır.

Stalingrad bölgesinde cereyan eden savaşlarda Pomeranyada ve Doğu Prusyada toplanan mottü piyade freddından mütekelep bir bütün düşman tarafından yapılan kuvvetli hücumlara karşı muvaffakiyetli müdafaa hareketleri yaparak bir gün içinde 129 Sovyet tankını yok etmiştir.

Stalingrad ve Voronej'de Berlin, 21 (A.A.) — Alman başkumandanlığı Şark cephesinde hareketin muvaffakiyetli inkişaf ettiğini bildirmektedir. Terek cephesinde Alman kitalarını düşmanın müstahkem tertibatında yeni gedikler açmışlardır.

Stalingrad kesiminde Almanlar yeni mevziler zaptetmişlerdir. Alman hava kuvvetleri düşman mevzilerini ve muvasala hatlarını şiddetle bombardıman ederek mühim hasarlar husule getirmişlerdir. Bir çok batarya lar susturulmuş ve Sovyetlerin mühim kütâ toplulukları dağıtılmıştır.

Düşman Voroneje karşı taarruzlarını yenilmiş ise de ağır tank ve malzeme kayıpları ile geri püskürtülmüştür.

Stokholm, 21 (A.A.) — Bugün yaz taarruzu sona ererken Stalingrad'da el'an çarpışmakta olan Sovyet müdafileri, seri bir yürüyüşle ilerleyen ve yüzler arabalık dalgalar halinde taarruz eden Alman tanklarının müthiş baskısına maruzdurlar.

Volga kıyısı ıssal edildi. Dün şehrin batı, şimal ve cənup kesimlerinde savaşlar bilhassa şiddetli olmuştur. Cephe de bulunan bir Alman muhabiri Der Pontak gazetesinde Almanların şehrin ortasında kendilerine bir yol açtıktan sonra Volga kıyısını şimdiki bir buçuk kilometre genişliğinde ıssal etmekte olduklarını söyüyor. Almanlar, bu sahayı şimal ve cənuba doğru genişletmek niyetindedirler. Bu yavna hareketinin şiddeti karşısında aşşın Ruslar, karantktan istifade ederek dubalar

Yıpratma harbi

(Baş tarafı 1 incide)

agustos başından ve bilhassa son haftadanberi yaptıkları büyük taarruzlar Alman müdafiasını sarsmadığına göre Almanların Kafkas istilasını tamamlamala rına mâni olmaları da mümkün telâkile edilemez. Bu takdirde bir Rus kıstı daha geçecek, Rusya mütteliklerinin yardımından Kafkasyada tamamile, şimalde kâfilelere devamlı ve tabrikâr taarruzlarla tecrit edilmiş bu lunarak gelecek ilkbahar ve yazın da mücadele mevzuu olacak ve fakat b. na mukabil Almanya bu kıst içinde muvaffak olabirirse kendisine Kafkasya, Ortasark, Akdeniz hakimiyetini tahsis etmek imkânını arayacak demektir. Bu hakimiyet ele geçirebildiği takdirde hiç şüphesiz ki Almanya büyük ve çetin müşkülata rağmen uzun müddet harbe dayanmak kabiliyetini kendisinde bulacaktır. Gayesi de budur. Fakat, buna muvaffak olamadığı ve Rus harp gayretinde de geriye doğru değil de ileriye doğru bir kalkınma ile karşılaştığı takdirde gelecek yazın Almanya'yı ne sürprizlerle karşı karşıya bırakacağı hakikaten ciddi bir düşünce mevzuu olacaktır. Bunun içindir ki, Rus - Alman yıpratma ve muvakkemat harbinin sonu her bakımdan bilhassa bu sonbahar devresinde çok meraklı olmaya başlanmıştır.

RÜ AHMET

Vilkinin beyanati

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

da hayale kapılmıyorlar. Sovyet makamları beni seyahat ve tahkikatında hiçbir tahdide tâbi tutmadılar. Sovyet hükümeti bana harp fabrikalarını ve çiftlikleri tam bir serbestlikle ziyaret müsaadesini verdi. Fabrika içinde ve dışında geliş güzel tesadüf ettiğim herkece tercüman vasıtasile sualler sordum.

M. Vilki Rusyada şu ilkbahardan bulunduğunu söylemiş tir:

1 — Ruveltin şahsi mümes - sili şifalı ile onun bazı tahkikatını yerine getirmek.

2 — Bir Amerikan şifalı ile Rusyadaki şartları tahkik ederek Amerikan milletine bildirmek.

ve motorlerle öteki kıydan takviyeler getirmişler ve Almanların ıssal etmekte oldukları sahili top ve bomba ateşi altına almışlardır.

Bu muamelelerin uzaması yit - zünden, mahkûmîyetleri ka - nunun tamamlanmış olduğu hal de - hâlâ mahpus bulunanlar, hiç de az değildir.

Üstelik bir de, muhtelif sebepler yüzünden, kanunda yapılan değişmeyi duymamış birçok mahkûmlar vardır ki, haklarını aramayı akı edemeyenler, kanunun kendilerine hürriyetle - rini iade eden tadilinden belki hiç bir zaman haberdar olma - yacaklar, ve bu yüzden belki de senelerce, boşu boşuna yatacaklardır.

Halbuki, Askeri Temyiz Mahkemesinin, alâkadar mahkeme - lere, yedinci maddenin «C» fıkrasının yeni şekline istisnaya hak kazananların doğrudan doğruya ve derhal tahliye olunma - larını emretmesi, birçok mağdur yeriyle sebebiyet veren bu uzun ve lüzumsuz muamelelerin ortadan kalkıvermesine kâfidir.

Fakat eğer, anılmaya çalış - tığım kanunî, mantiki, ve vicdani sebeplerin hiç tereddütsüz verilmesini zarurî kıldığı bu emir unutulursa, şu anda hapishanelerde boşboşuna yatan birçok vatandaşlar, devletin bu maddeyi değiştirmek suretile gösterdiği şefkatini... ancak ru - yasını göreceklerdir!...

— Ne yaptın be? Niçin mendil sallamadın?

— Papas, gayet sakin cevap ver di

— Mendilim yoktu da ondan: Ve kahkahayı bastı.

Son

Hâşiyeler:

Papası bu hâdiseden bir kaç sene sonra gördüğüm vakit, niçin Tinayı ikinci defa kaçırtmadığını sordum. Bana:

— Sen, dedi, bir gün bana Türkçe bir darbe mesel söylemiş tin. Onu hatırladım da ondan. — Neydi o darbe mesel? — Zorla güzelliğ olmaz.

FİKRET ADİL

AKINTIYA KÜREK

Yedinci maddenin «C», fıkrası

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

hasına konuldu. Askeri ipahke - meler kuruldu. Ve bu mahke - melere verilen vatandaşlar, - suçlarına göre - bir ay yerine iki ay, altı ay yerine bir sene, yahut üç sene yerine altı sene ceza yediler.

Fakat, bütün bunların olu - şundan sonra askeri ceza kanununun yedinci maddesinin bu «C» fıkrası, esaslı, ve isabetli bir tadile uğradı: O fıkradan aldığı yeni şekle göre, memlekette «harp hali» nin teessüs etmiş sayılması, «Heyet Vekile» kara - rına mütevakıftır. Ve «Heyet Vekile», henüz böyle bir karar vermedigi için, halen mevcut bulunan «örfi idare», - askeri ceza kanununa göre - «harp hali» sayılmamaktadır.

Eğer benim gibi bilmiyorsa - nız, fırsattan istifade aklınıza şunu da yerleştirmiz ki, Türk ceza kanununun ikinci madde - sine nazaran, «adil olunan her kanun maddesinin, makabline - mahkûm lehine - şümül var: Bunun içindir ki, askeri ceza ka - nununun «C» fıkrasnda yapı - lan tadilat, vaktile idareî idariye muntakası içindeki askeri mahkemelerde, harp hükümlerine göre, - a lttığın şekilde - ceza yemisi olan bütün vatandaşların mahkûmîyetlerini, tabii haddde, yani yarıya indirmektedir. Ve bunun içindir ki, o mahkeme - lardan yedikleri cezaların yarısı - nın doldurmuş bulunanlar, der hal tahliye olunurlar. Nitekim olunuyorlar da...

Fakat, onların yeni kavuştuk - ları bu haktan filen müstefit ol - maları, उनun bir muameleye tabidir: Çünkü, tahliye olunabil - mek için yazılması lâzım gelen «adei mahkeme» istisnası, ne ka - dar süreceği meçhul bir seyahat - e namzettir: Bu istida, evvelâ ceza evi gardiyanına verilir. Gardiyan ceza evi müdürüne, ceza evi müdürü, müddeiumumîye, Müddeiumumîlik, cezayı veren mahkemeye yollar. Cezayı ve - ren mahkeme, istidy, dosyasile birlikte, Ankarada Temyiz mah - kemesine gönderir. Temyiz mah - kemesi, teklif eder, karar verir. Ve bu karar hemen hemen aynı yollardan dolayarak, ara istas - yonlarda bazan pek uzun mo - lalar vererek mahkûma ulaşır: Mahkûm da nefes nefese hürri - yetine kavuşur!

Bu muamelelerin uzaması yit - zünden, mahkûmîyetleri ka - nunun tamamlanmış olduğu hal de - hâlâ mahpus bulunanlar, hiç de az değildir.

Üstelik bir de, muhtelif sebepler yüzünden, kanunda yapılan değişmeyi duymamış birçok mahkûmlar vardır ki, haklarını aramayı akı edemeyenler, kanunun kendilerine hürriyetle - rini iade eden tadilinden belki hiç bir zaman haberdar olma - yacaklar, ve bu yüzden belki de senelerce, boşu boşuna yatacaklardır.

Halbuki, Askeri Temyiz Mahkemesinin, alâkadar mahkeme - lere, yedinci maddenin «C» fıkrasının yeni şekline istisnaya hak kazananların doğrudan doğruya ve derhal tahliye olunma - larını emretmesi, birçok mağdur yeriyle sebebiyet veren bu uzun ve lüzumsuz muamelelerin ortadan kalkıvermesine kâfidir.

Fakat eğer, anılmaya çalış - tığım kanunî, mantiki, ve vicdani sebeplerin hiç tereddütsüz verilmesini zarurî kıldığı bu emir unutulursa, şu anda hapishanelerde boşboşuna yatan birçok vatandaşlar, devletin bu maddeyi değiştirmek suretile gösterdiği şefkatini... ancak ru - yasını göreceklerdir!...

— Ne yaptın be? Niçin mendil sallamadın?

— Papas, gayet sakin cevap ver di

— Mendilim yoktu da ondan: Ve kahkahayı bastı.

Son

Hâşiyeler:

Papası bu hâdiseden bir kaç sene sonra gördüğüm vakit, niçin Tinayı ikinci defa kaçırtmadığını sordum. Bana:

— Sen, dedi, bir gün bana Türkçe bir darbe mesel söylemiş tin. Onu hatırladım da ondan. — Neydi o darbe mesel? — Zorla güzelliğ olmaz.

FİKRET ADİL

Moskova

Von Kleist'in ölüm haberinde şiddetle ısrar ediyor

Moskova, 21 (A.A.) — General von Kleist bir tıflek mermisi ile ölmüştür. General, paçlak Sovyet karşı taarruzu neticesinde hırpala - nın kuvvetlerini toplamak için bir taarruzunda ve Terek nehri kıyısında bulunduğu sırada ölmüştür. Tahminen göre, general taarruz mazgal değişinden başını uzattığı sırada tam isabetle önüne çarpan mermi - ye hedef olmuştur. Sovyetler gene - ralin ölümünü esmen bildirmişler ve Almanlar da aynı idariyette yar - lanmışlardır.

Fransada aksülamel

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ritetinin yıldönümü münasebet - ile yazdığı bir başmakalede şö - le diyor:

Fransa iki sene evvel bütün mes'uliyetleri Mareşal Petain'e devretmiş olmakla beraber bu - gün Fransızların büyük ekseri - yeti için cumhuriyetçilik en müsbet siyasi bir fıkıldır. Hattâ Laval bile kummak istediği diktatörlüğe «Daha genç ve da - ha kuvvetli bir cumhuriyet», a - dına vererek hakiki düşüncesini gizlemek zaruretinin hissetmek tedir.

Diğer taraftan M. Deat'de «Cemaatçı cumhuriyet» adını verdiği bir idare geldi istemekte ve fazla saflık göstererek fikrini söyle izah etmektedir.

«Eğer cumhuriyet ismini mu - hafaza edecek olursak Fransızlar yarınki rejimi daha kolay kabul edeceklerdir.»

Times yazısına şöyle devam ediyor:

İçtimai menşei malûm olan böyle bir adamın düşüncelerine rağmen Fransızlar demokrasi ile cumhuriyetçilik arasında bir fark gözetmek istiyenlerin fikirlerine ıstırak etmemektedir. Fransadaki cumhuriyetçiliğin kökleri di büyük Fransız ihti - lakine kadar uzanır. Fransız iht - lakının yarattığı büyük an'ane siyasi hayatın temel taşı teşkil etmektedir. Son haftalar zarfın da Fransanın içinden ve dışın - dan yükselen bir çok sesler bu hakikati bir kere daha ilân etmişlerdir.

Hindistanda

(Baş tarafı birinci sayfada)

neli bu işler için yetistirmektedirler.

Bombay 21 (A.A.) — bugün alınan yeni haberlere göre, iki polis memurunun nezareti al - tında bulunan Hindli üç siyasi mahkûm Birleşik vilayetlerden Şahabad bölgesinde Nayanagar yakınında asiler tarafından ser - best bırakılmıştır. Müdahale - ye mecbur kalan askeri devriye çete başlarını tutmak için cebir kullanmaya mecbur kalmıştır.

Madrasın Tinnevalley bölge - sine Kudalcarapatnam'da tü - fek ve bıçaklarla silâhî yüz ka - dar nümayişçi tuz fabrikasına taarruz etmişlerdir. Bunlar han - gacları yakmışlar ve müfettiş - zuav nânı öldürmüşlerdir.

Negredilen resmi bildirig Mad - ras'da Puttabah bölgesinde Pro - dattur'da dün beş dükkânı nyan - ma edildiğini ilân etmektedir.

İngiliz Gemileri Artıyor

Son 27 ay içinde 4 zırhlı, 4 uçak g misisi 22 kruvazör yapıldı

Bir Alman işe gemisi batırıldı

Londra, 21 (A.A.) — Amiral - lik birinci Londra M. Aleksander Şefikde bir nutuk söylemiş ve son 27 ay zarfında İngilizlerin 4 zırhlı, 4 tayyare gemisi ve 22 kruvazör yaptıklarını anlatmış - tır. Bu suretle İngilizler bu 27 ay içinde kaybettikleri bu sınıf tan gemilerin yerlerine yenile - rini koymuş ve hattâ noksanı fazla ile tamamlamış bulun - yorlar. Zannedildiğine göre her biri 35.000 tonluk olan Anson ve Howe zırhlıları da yapılmıştır ve eğer Tintip zırhlısı sığınmış bulunduğu Norveç limanından ayrılmak sür'etini gösterecek ol - lursa onun üzerine saldırarak için pusuda bekliyorlar. Birinci Lord, inşa edilen kruvazör sayı sının da kaybedilenlerden fazla olduğunu söylemiştir. Bunla - ra Birleşik Amerika tarafından İngiltereye verilen kruvazörler de ikave edirse İngiliz filosu 200 kruvazöre, yeni yapılmış 200 den fazla korvete asker ih - raema mahsus 100 kadar hususi gemiye sahip olacaktır.

Bir Alman işe gemisi batırıldı

Kahire, 21 (A.A.) — İngiliz uçaklarının geçen Perşembe gü - nu Akdenizde 2 - 3 bin tonluk düşman işe gemilerinden biri - ni batırdıkları resmen teyit edil - mektedir.

Müessif bir kaza

İki Türk Kuşu pilotu şehit oldu

Ankara, 21 (İkdam muhabir - den) — Bugün müessif bir kaza neticesinde Türk Kuşu pilotlarından iki genç şehid olmuştur. Cezae - leri yarın (bugün) törenle kaldırılacaktır.

Merkuris, fena hâde sinirlen - maz, dili çözüktü, meselenin le - hinde ve aleyhinde mevcut id - dişleri sıralar, en azdan yarın saat söz söylerdi. Lâkin bu sefer yine ağzını açmadı. Galatis, o - nun duymadığına hamlederek tekrarledi ve yem olsun diye kendisi konuşmağa başladı. Pa - pas ona boş gözlerle bakıyordu. Sanki söylenenleri anlamıyordu. Merkuris sordu:

— Ne var? Hasta mısın yoksa.

Papas kaşlarıyla hayır diye i - şaret etti ve devam ediniz, der gibi gülmüsed.

Tem bu esnada Galatis, Gol - der ile Tinanın glediği evi gös - tererek;

— Çıkıyorlar.

Dedi. Filhakika, bahçe içinde olan evin kapısı açılmış, misa - firlerle ev sahipleri kapıda gö - rünmüşlerdi. Hallerinden veda ettikleri anlaşılıyordu. Merku - ris:

— Ben, dedi, öteki otomobili

BİR PAPAS UÇTU...

Yazan: FİKRET ADİL No. 49

evden yirmi metre ileriye gön - dereceğim. Orada duracaklar. Adamlarımız, pencereden bi - zim otomobile bakaçaklar. Be - yaz mendil sallandığı görin - ce yanlarından geçecek kıızı kucağıyla otomobile getirecekler. Birakıp geri dönecekler. Onun için, mendili, kız tam otomobilin yanından geçenken sallarsın, anladın mı Papas!

— Anladım.

Nihayet Papas konuşmuştu. Merkuris talimatı tekrar etmek üzere indi. Otomobil yarım da - kika sonra hareket edip isteni - len yerde durdu. Golder ile Ti -

na henüz evin kapısında veda - laşıyorlardı. Merkuris dönmüş - tü. Tekrar etti:

— Kız tem otomobilin yanın - dan geçerken mendil sallıya - caksın. Unutma. Yoksa, yanış - lıkla başkasını kâkırırlar. Anla - dın mı?

— Anladık dedik ya.

Şimdi Tina ile babası evin mer - divenlerini imişler, bahçeden, sokak kapısına ilerliyorlardı. Her ikisi, dönüp, kapıda, çuma - larını bekleyen ev sahiplerine el sallıyorlardı. Nihayet çıkıldılar, Tina, babasının koluna asılmış yaramaz bir mektep çocuğu gi -

bi sığıracak ve hararetle birşey - ler anlatarak yürüyordu. Ken - disini kaçırarak olan palikarya - larını otomobile on metre kal - mıştı. Her geyden habersiz, ne - şeli, ilerliyordu. Beş metre kal - mış. Üç metre... Bir metre... İşte otomobilin önünde Galatis ile Merkuris titriyorlar... Fakat Papas ne yapıyor? Tina otomo - bilin geçti. Niçin mendilini sal - laıyor Papas! Vakit te yok. O - tomobil ile Tinanın arasında on metre fasıla oldu. Neredeyse köşeyi dönecekler. Hoş, dönme - seler de artık geçti. Şimdi, iki kadın otomobile yaklaşıyor.

Mendil sallansa bile fayda yok. Hangisini kaçıracaklar palikar - yalar?

Merkuris ile Galatis donmuş gibi hareketsiz duruyorlar. Pa - pas gülüyor. Nihayet Merkuris patladı:

— Ne yaptın be? Niçin mendil sallamadın?

— Papas, gayet sakin cevap ver di

— Mendilim yoktu da ondan: Ve kahkahayı bastı.

Son

Hâşiyeler:

Papası bu hâdiseden bir kaç sene sonra gördüğüm vakit, niçin Tinayı ikinci defa kaçırtmadığını sordum. Bana:

— Sen, dedi, bir gün bana Türkçe bir darbe mesel söylemiş tin. Onu hatırladım da ondan. — Neydi o darbe mesel? — Zorla güzelliğ olmaz.

FİKRET ADİL

Sovyet - Bulgar

(Baş tarafı 1 incide)

gılan araştırmalarda, Karadeniz deki Bulgar askeri tahkimleri - nin planları bulunmuştur. Var - nadaki Sovyet konsolosluğu ne kon - sololuk memurlarının yakında Türkiyeye hareket edecekleri bildirilmektedir.

GÜNE BAKIŞ

Ahlâk bozguncularına ölüm cezası bile kâfi görülmemelidir!

İkinci cihan harbi, silâh, harp fevazam, teknik muharebenin taarruz ve müdafaa tarzları hakkında tarafsız kalmak şanslarına mazhar olan milletlere çok istifadehli usuller, esaslar öğretti. Bitaraflığını milli şerefine, hükümetinin basiretkârane hareketleriyle birlikte müdafaa ruhiyle hazırlıklarındaki mükemmeliyete borçlu olan Türk milleti ve milli müdafaa teşkilâtine onun erkânı, elemanları bu hususlardaki derslerden: teferrüatına kadar istifadeyi ihmal etmiyorlar.

İkinci cihan harbinden alacağımız dersler yalnız silâh ve muharebe hususlarına münhasır kalmıyor. Türk feridinin, ailesinin, tacirinin, müstahsilinin, müsteblikinin, idarecisinin, müevverinin, ayrı ayrı sahalarında ve umumi tarzda elde edebilecekleri istifadeler dahi pek çoktur. İngiliz ve Amerikan safiniharp gemilerinin üzerine bombalarla tayyaresinden düşerek batıran Japon fedailerini, aynı tarzda Stalingrad meydan muharebesinde gösterilen kahramanları hakiketen örnek teşkil etmektedir.

Harp yılının bir sonbaharında 4.000.000 fidan diken cephe gerisindeki Alman kadın, genç

ve yaşlılarla tarlalarda ekim ve istihsal işleriyle uğraşanlar dahi aynı tarzda kahramanlık ve fedakârlık örnekleri arasındadırlar.

Hükümetlerinin, cephe gerisindeki halkın yaşamasını, cepheledeki askerlerin iğasını, milli paralarının kıymetlerini muhafaza maksadıyla verdiği kararları, aldığı tedbirleri hemen istisnasız olarak benimseyen meselâ İngiliz ve Alman milletlerinin hareketleri de fedakârlığın örnekleri arasındadır. Böylece o memleketlerde 1939 harbinden evvelkine nisbetle hayat pahalılığı yüzde 40-1 bulunmamış, milli mukavemet ve milli para hiç bir suretle zayıflamamıştır.

Harp içinde bilhassa, harbe girmemiş milletlerde esas, ahlâk ve ruh itibarıyla bozulmamak, mânevî kuvveti, kudreti zaafa düşürecek en ufak menfi hareketten sakınmak teşkil eder.

Bu nizam karşı gelenlere, vurgunculara ve bu ruhi meşum hareketlerle, fiillerle sırayet ettirenlere ölümden başka cezaların hafif olduğunu, hattâ ölüm cezasının da kâfi geleceğini düşünmek, bir hakikati ifadeden başka bir şey sayılmaz.

H. N. İRMAK

Adli Tıp İşlerinde yeni tayinler

Adliye doktoru Hikmet Tümer Adli Tıp işleri müdür lüğüne terfian tayin edilmiş ve yeni vazifesine başlamıştır. İstanbul adliye hakimliğine adli tıp işleri tabiplerinden Kamil Ünsalan tayin edilerek vazifesine başlamıştır. Daha evvel adli tıp işleri umum müdürlüğüne terfian tayin olunan Enver Karanın bâ'en münhal bulunan yerine ise Bursa adliye hekimi İzzet İncan tayin edileceği söylenmektedir.

Parti kongrelerine dün de devam edildi

Şehrimizdeki Parti Ocak kongrelerine hararetle devam edilmektedir. Henüz kongrelerini yapmayan, dileklerini teslim etmeyen ve idare heyetlerini seçmeyen 12 Ocak vardır. Dün eski Ahıpaşa, Unkapanı ve Gelevisinin kongreleri yapılmıştır. Bugün yalnız Balat ve Sayaların kongreleri yapılacak, yarın Fevzipaşa ve Beyciler Ocak kongreleri olacaktır.

Hava kurumuna teberrüler

Son hafta zarfında Türk Hava Kurumuna vatandaşlarımızdan isimlerini vermeyen üç zat tarafından 10500, deri fabrikatörü Yani Tiryanfikidis 1500, deri ve kösele taciri Nisan Hınıryan 1000, Salamon Çiprut 1000, Yorgi Pitras 500, Lokanta sahibi Hikmet Apdullah 250, deri kösele taciri Nesim Toledo 200, Moiz Adut 150 lira teberruatta bulunmuşlardır.

Gökten gelecek tehlikeye karşı iyî hazırlanmak, milletin bütün fertlerini ayrı ayrı düşündüren bir davadır. Bu mevzu hakkında hiçbir Türk vatandaşı kayıtsız kalamaz.

Silvan Jandarma Satınalma Komisyonundan

- 1 — Otuz bin kilo pirinç on beş bin kilo erimsi sade yağ kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Pirincin muhammen kıymeti yirmi dört bin lira muvakkat teminatı 1800 liradır. Sadeyağın muhammen bedeli otuz yedi bin beşyüz lira teminatı 2812 lira 50 kuruştur.
- 3 — İhale 3/Birinciteğrin/942 cumartesi günü saat 14 de lora edilecektir. Talip olanlar bu tarihte tayin edilen saatden bir saat evvel teklif mektuplarıyla vesak ve teminatlarını komisyona vermeleri. (9236)

Fatih Sulh 3 üncü Hukuk Hakimliğinden:

942/49 T.
Akıncı Yenicapı Yalı mahallesi Çorbacıbaşı sokak 46 No. 11 hanede cürumda iken 12/4/942 tarihinde vefat eden madam Kırıncıoğlu'nun ölümünden itibaren alacak ve borçlularının bir ay içinde vesakla birlikte ve vassat idaresinde bulunmalarına da üç ay içinde mahkememize müracaatları aksi halde terekesinin hazineye devredileceği ilân olunur.
(639) 19/9/942

Resmî dairelerin nazarı

dikkatine:

Evvelce mevcut ve Maarif Cemiyeti ile birlikte hareket eden (Resmî ilânlar T. L. Ş.) tasfiye haline girmiş bulunmaktadırlar. Bundan sonra gazetemizde neşredilecek Resmî ilânlar 16/9/942 tarihinde yeniden teşekkül ederek işe başlayın.

Türk Basın Birliği Resmî ilânlar Kollektif Şirketi

tarafından idare edilecektir.
Gazetemizin bundan evvel ilân neşrine vasıtalık eden şirket ve teşekküllerle hiç bir alakası kalmadığından bundan böyle ilânlarımızı; aynı fiat ve şartlar dahilinde İstanbulda

Ankara caddesinde Kaya Hanında Türk Basın Birliği Resmî ilânlar Kollektif Şirketi

merkezinə yollamamızı ve bedellerini de aynı adrese göndermenizi rica ederiz.

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden Bir yüksek inşaat mühendisi alınacaktır

Umum müdürlüğümüz merkez teşkilâtında ihtidam edilmek üzere aşağıdaki şartlar dairesinde ücretli bir yüksek inşaat mühendisi alınacaktır.

- 1 — Memur kanununun 4. cü maddesinde yazılı evsadi haliz bulunmak.
- 2 — Mecburi askerlik vazifesini ita etmiş bulunmak.
- 3 — Venilecek ücret 3656 sayılı kanun hükümlerine göre tesbit edilecektir. Müracaat edeceklerin sarf ve okunaklı adresleri yazılı dilekçeleriyle aşağıda yazılı vesakları bağlayacaklardır.
- A — Hüviyet cüzdanı veya musaddak sureti.
- B — İyi durum mazbatesi.
- C — Okul şahadetnamesi veya musaddak sureti yabancı memleketlerde tahsil etmiş olanlar 3458 sayılı kanun hükümlerine göre almalılar. İktiza eden yüksek mühendislik ruhsatnameleri asli veya musaddak sureti.
- D — Askerlik terhis vesakları veya musaddak sureti.
- E — Evvelce çalıştıkları yerlerde aldıkları bonservislerin asli veya musaddak suretleri. (10235)

Nafia Vekâletinden

Eksiltmeye konulan iş:

- 1 — Su işleri sekizinci şube müdürlüğü bölgesi içinde bulunan Tokat Kazovası sağı suhil sulamasını ikmal için yapılacak sulama güzbesi hafriyat ve inşaatı emaliye ve işletme binaları inşaatı tahmin edilen keşif bedeli fiat vahidi esas üzerinden 1.685.985 lira «86» kuruştur.
- 2 — Eksiltme 7/10/942 tarihinde maklûlan çarşamba günü saat 15 de Ankara'da Su işleri resmî binaları içinde toplanan Su eksiltme komisyonu odesinde kapalı zarf usulüyle yapılacaktır.
- 3 — İstekillerin eksiltme gartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, umumî su işleri fenni şartnamesi ile hususî ve fenni şartnameleri ve projeleri (50) lira (00) kuruş karşılığında Su işleri resmîliğinden alabilirler.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için istekillerin (64.329) lira (50) kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı gündün en az üç gün evvel bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almalı ve bu vesikayı göstermeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika isteginde bulunmayanlar eksiltmeye giremezler.
- 5 — İstekillerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatden bir saat önceye kadar Su işleri resmîliğine makbuz karşılığında vermeleri lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (9707)

PARA PARAYI ÇEKER

PARA BANKASI İHTİSAS KÜÇÜK TİCARİT

T. İŞ BANKASI
K. TASARRUF HESAPLARI
2 kinciteğrin
Kesidesine ayrılan ikramiyeler

1 adet 1000 liralık	1	500
2	250	
4	100	
10	50	
40	25	
60	10	

Readers

22/9/1942 SALI

- 7,30 Program ve mem. saat ayarı.
7,32 Vücutumuzun geliştrilim.
7,40 Ajans haberleri.
8,30 Müzik.
12,30 Program ve mem. saat ayarı.
12,33 Müzik: Karışık program.
12,45 Ajans haberleri.
13,30 Müzik: Şarkı ve türküler.
18,00 Program ve mem. saat ayarı.
18,03 Müzik.
18,45 Müzik: Fasal heyet.
19,30 Memleket saat ayarı ve Ajans haberleri.
19,45 Müzik.
20,15 Radyo gazetesi.
20,45 Müzik.
21,00 Konuşma: (Evin saati.)
21,15 Müzik.
21,30 Konuşma: (Posta kutusu).
21,45 Müzik: Klâsik Türk Müziği.
22,30 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri ve Borsalar.
22,50 Yarınki program ve kapanış.

Acele Satılık

Hususi yapılmış, idareli ve içi mantarlı çinko kaplı BUZ DOLARI VE KELVINATOR MARKA 4 ayak, evler için, az müstamel buz dolabı ve iki adet şık her mağazaya lâzım (Neon) ile pastaneler ve muhalebeciler için LÜKS TEZGAH acele satılıktır, taleplerin Yunus Seviç'e müracaatları. Galata: Arap camii Bergamut sokak No. 3 telefon 41237

Karar bulâsasıdır

İhtikâr 42/424

Millî Koruma kanununa muhalefetten Fındıklı Mevâsin caddesi 61 No. da bakkalıkta meşgul Süleyman oğlu Naci hakkında İstanbul 2. inç Millî Koruma mahkemesinde cereyan eden muhakemesi neticesinde suçunun fiili sabit olduğundan Millî Koruma kanununun 32/B, 59/3, 63, 80 maddeleri muhbine 5 lira 80 kuruş para cezası ödemesine ve yedi gün müddetle de dükkânının kapatılmasına ve hüküm katıldığından ticaret suçluya ait olmak üzere karar bulâsasının İktidam gazetesinde negredilmesine 20/4/942 tarihinde karar verildi. (10299)

Karar bulâsasıdır

İhtikâr 942/307

Millî Koruma kanununa muhalefetten Perâpaşa çarşısında 195 No. da pastacılıkla meşgul Nâzım oğlu Avram hakkında İstanbul 2. inç Millî koruma mahkemesinde cereyan eden muhakemesi neticesinde suçunun fiili sabit olduğundan Millî koruma kanununun 32/2 59/3 59/4 63 üncü maddeleri muhbine 5 lira ağır para cezası ödemesine ve hüküm katıldığından ticaret suçluya ait olmak üzere karar bulâsasının İktidam gazetesinde negredilmesine 26/6/942 tarihinde karar verildi. (10296)

Sulhahmet 5. inç sulh hukuk hakimliğinden.

942/403

Sulhahmetiye Fetvâ yekusu 41 No. da ikamet eden Hüsnî kızı Mevlâhatun aklî hastalığına müptelâ olduğu raporla eksiltmesine binaen hericile kendisinin babası Hüsnînin velâyeti altına komulduğu ilân olunur. 12/9/942

Fatih sulh 3 üncü Hukuk hakimliğinden: 942/95 T.

Vefat tarihi Adı v memleketi
6/4/942 Ahmet Arif Hoggör Silivri.
13/4/942 Abdülhamid Osman Demire Kure.

15/4/942 Celâl Eyyüp Öget Çorum.
29/4/942 Davut Ahmet Çivi Bergama.
1/5/942 İlyas Yakup Kırıkkalan Vaktikobir.

6/5/942 Osman Hasan Karamürsel.
6/5/942 Mikat Huriş Zoglu İstanbul.
10/5/942 Ahmet Aziz Gencer İnebolu.
13/5/942 Mehmet Mustafa Akçınal.
17/5/942 Fehram Salim Yümer Geyve.

25/5/942 Mehmet Batca Kulağa Afyon.
Yukarıda vefat tarihleri adları ve memleketleri yazılı bulunan ve Garaba hastahanesinde vefat edenlerin ilân tarihinden itibaren alacak ve borçlularının bir ay ve vassat adlarında bulunmalarını üç ay içinde mahkememize müracaatları aksi halde terekesinin hazineye devredileceği ilân olunur. 19/9/942

D. Demir Yolları işletme U. M. ilânları

Muhammen badehi 1800 (bin sekiz yüz) lira olan 15000 (on beş bin) Kg. mangal kömürü (6/1 inç teğrin/1942) salı günü saat (14) on dörtte Haydarpasada Gar binalar dahilindeki komisyona tarafından açık eksiltme usulüyle satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 135 (yüz otuz beş) liralık muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesakla birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait gartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (10189)

İstanbul Belediyesi ilânları

Embîrî Kaymakam ve B. S. Müdürlüğünden:

Beyazıt Veznecilerde Hallacı Mansur sokagında 14 sayılı bina ziyafesile harap ve maill inhiham bir vaziyette olduğu görüldüğünden yıkılması için sahiplerine ihkarname gönderilmek istenilmiş ise de bunca tahli-kata rağmen adreslerinin tespitine imkân bulunamamıştır. Bu itibarla tarihi ilândan itibaren mezkûr bina bir hafta zarfında sahipleri tarafından yıkılarak kaldırılmadığı takdirde belediye yıkılacağı kanunî tebliğat makamına işlem olmak üzere ilân olunur. (10328)

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinden

Aşağı isimleri yazılı subayların acele gubemize müracaatları, aksi takdirde haklarında kanunî takibat yapılacağı ilân olunur. 1238 (10339)

Piyade binbaşı Şahin oğlu Nevzat Güven 321—527

Top. Tğm. Yehya oğlu Adil Soyer 50763

Piyade Tğm. Cefer 49222

Piyade Tğm. Hüseyin oğlu Hasbi Karahasan 50233

Piyade Tğm. Rıza oğlu Mehmet Pirinç 49405

Harp sanayi Bnb. Remzi Öztekin 330—B—53

Yd. Piyade Tğm. Halit Arıoğlu 45628

İstanbul sıhhi müesseseler artırma ve eksiltme komisyonundan:

Leyli Tıp Talebe Yurdu talebelerine aid 600 adet fidikos fanilâ ile 600 adet fidikos don açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 23/9/942 çarşamba günü 14,30 da sıhhat ve içtimai muavenet müdürlüğü binaemide toplanan komisyonda yapılacaktır.

2 — Muhammen rıyâz beher adet fidikos fanilâ için 134 ve beher adet fidikos don için de 126 kuruştur.

3 — Muvakkat teminat 117 liradır.

4 — İstekiller gartnamesini çalışma günlerinde komisyonda görebilirler.

5 — İstekiller 1942 yılı ticaret edası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ve bu işe yeter muvakkat teminat makbuz veya banka mektubile belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (9573)

YENİ KOLEJ

ilk — Orta — Lise Taksimde Sıraserviler 86
Hususiyetleri: Yabancı diller öğretimine önem vermek, talebesinin sıhhat ve imzabıyla yakından ilgilenmek. Tel: 41159

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden

CİNSİ	Mikdarı
S. W. 56	Zımpara taşı 200 adet
» 57	» » 300 »
Mükavves	» » 50 »
Rapit 19X260	» » 700 »
Rapit 18X200	» » 500 »
G. I. C. 3093 Skoda	» » 300 »
22 s/m	» » 30 »
20 s/m	» » 50 »
60 s/m.	» » 240 »
Handıya	» » 10 »
W. 565	» » 100 »
U. G. 68—7	» » 20 »
U. G. 68—78	» » 20 »

1 — Yukarıda ens ve mikdarları yazılı zımpara taşları pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 2/10/942 cuma günü saat 9,30 da Kabataşta İyazım gubesindeki merkez alım komidyonunda yapılacaktır.

3 — Zımpara taşlarına ait numuneler her gün öğleden sonra sözü geçen şubede görülebilir.

4 — İstekillerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte teklif edecekleri fiat üzerinden % 15 teminat parasile birlikte mezkûr komisyona müracaatları ilân olunur. (10216)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Se rmayesi: 100.000.000 Türk lirası.

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbara ralı ve ihbarız tasarruf hesap-kur'a ile aşağıdaki plana göre anlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 A. 1.000 liralık 4.000 L.	100 Adet 50 liralık 5.000 L.
4 » 500 » 2.000 »	120 » 40 » 4.800 »
4 » 250 » 1.000 »	160 » 20 » 3.200 »
40 » 100 » 4.000 »	

DİKKAT: Hesaplarındaki paraîar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikra miye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa 11 mart 11 Haziran 11 Eylül ve 11 Birincikanun tarih lerinde çekilecektir.

Devalri resmiyenin nazarı dikkatine:

İmalâthanemizin 1 den 3 numaraya kadar İDEAL marka gayet sağlam ve tasarruflı SOBA ve BORULARI satışına başlamıştır.

Toplan ve perakende satış yeri M. GÜREL Galata Ferme-neciler yeni han 4 No. Telefon 41040

Sahibi: E. İ. Z. E. T. Neşriyat Direktörü: Cevdet Karabilgin
Basıldığı yer: «Son Telgraf» Matbaası